

A&S HCT

R ring

$A \subset R$ heet **ideaal** indien:

- A optelgroep
- $\forall r \in R, \forall a \in A: ra \in A, RA \subset A$

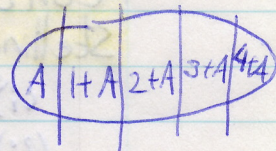
op R : $r_1 \sim r_2 \iff r_1 - r_2 \in A$

V.b.d: $R = \mathbb{Z}, A = 5\mathbb{Z}$

$k_1 \sim k_2 \iff k_1 - k_2 \in 5\mathbb{Z}$ ofwel 5 deelt $k_1 - k_2$

Notatie: R/A verzameling van nevenklassen: $R/A = \{r+A \mid r \in R\}$

V.b.d: $\mathbb{Z}_5 = \mathbb{Z}/\langle 5 \rangle = \{k + \langle 5 \rangle \mid k \in \mathbb{Z}\}$, $\langle 5 \rangle$: ideaal voortgebracht door 5

R/A geven we de structuur van een ring:

$$(r+A) + (s+A) = r+s+A$$

$$(r+A) \cdot (s+A) = rs+A, \text{ onafhankelijk van representant:}$$

stel: $r \sim t, s \sim u$ ($t \in r+A, u \in s+A$), dan $(t+A)(u+A) = tu+A$

$$t = r+a_1, u = s+a_2, a_1, a_2 \in A$$

$$t \cdot u = (s+a_2)(r+a_1) = rs + \underbrace{s \cdot a_2}_{\in A} + \underbrace{r \cdot a_1}_{\in A} + \underbrace{a_1 \cdot a_2}_{\in A}$$

$$t \cdot u - r \cdot s = a \in A$$

zo ook: $t+u \sim r+s$

rekenregels voor $+$ en \cdot volgen uit die van R

$$\text{Nulelement: } 0+A = A, -(r+A) = -r+A$$

Als $1 \in R$, dan eenheidselement: $1+A$

R/A factorring:

V.b.d: $\mathbb{Z}/\langle 5 \rangle = \mathbb{Z}_5$

$$\bullet \mathbb{R}[x] = \{a_0 + a_1x + a_2x^2 + \dots + a_nx^n \mid a_i \in \mathbb{R}, i=0, \dots, n, n \geq 0, n \in \mathbb{Z}\}$$

$$\bullet A = \langle x^2+1 \rangle = \{f(x)(x^2+1) \mid f(x) \in \mathbb{R}[x]\}$$

in $\mathbb{R}[x]$ geldt dan dat $x^2 \sim -1$ (want $x^2 - (-1) \in A$)

$$\text{b.v. } x^3 - 7x^2 - 6x + \sqrt{2} \sim x^2 \sim -1$$

$$\sim -x + 7 + 6x + \sqrt{2} \sim x^4 \sim -x^2 \sim 1$$

$$= 5x + 7 + \sqrt{2}. \text{ Conclusie: } f(x) \in \mathbb{R}[x] \text{ dan } f(x) \sim ax + b, a, b \in \mathbb{R}$$

Conclusie 2: $ax + b \sim cx + d \iff (a-c)x + b-d \in A$

$$\iff x^2+1 \text{ deelt } (a-c)x + (b-d) \iff a=c, b=d$$

$$\mathbb{R}[x]/\langle x^2+1 \rangle = \{ax + b + \langle x^2+1 \rangle \mid a, b \in \mathbb{R}\}$$

Optelling: $(ax+b)+A + (cx+d)+A = (a+c)x + (b+d)+A$
 vermenigvuldiging: $(ax+b+A)(cx+d+A) = acx^2 + (ad+bc)x + bd + A$
 $= (ad+bc)x + (bd-ac) + A$

Conclusie: $\mathbb{R}[x]/\langle x^2+1 \rangle = \mathbb{C}$, lichaam der complexe getallen

Stelling: R integriteitsgebied, A ideaal in R

(i) R/A is itg. $\Leftrightarrow A$ priemideaal

(ii) R/A is lichaam $\Leftrightarrow A$ maximaal ideaal

kennelijk is $\langle x^2+1 \rangle$ een maximaal ideaal in $\mathbb{R}[x]$

" " $\langle 5 \rangle$ " " \mathbb{Z}

" " ieder maximaal ideaal een priemideaal

$A \subset R$ heet priemideaal indien $\forall r, s \in R$ geldt $rs \in A$, dan $r \in A$ of $s \in A$

V.b.d: $\langle 5 \rangle$ in \mathbb{Z} is priemideaal. stel $rs \in \langle 5 \rangle$ dan $5 | rs \Leftrightarrow 5 | r$ of $5 | s$
 \downarrow \downarrow
 $r \in \langle 5 \rangle$ of $s \in \langle 5 \rangle$

$\langle p \rangle$ is priemideaal in \mathbb{Z} , p priem

$\langle x^2+1 \rangle$ is priemideaal in $\mathbb{R}[x]$: x^2+1 deelt $f(x)g(x) \Rightarrow x^2+1$ deelt $f(x)$
 of x^2+1 deelt $g(x)$

A heet maximaal ideaal indien $A \subset B \subset R$, dan $B=A$ of wel $B=R$

V.b.d: $\langle x^2+1 \rangle$ in $\mathbb{R}[x]$

Opm: priemideaal \neq maximaal ideaal. tegenvoorbeeld: $\langle x \rangle$ in $\mathbb{Z}[x]$

$$= \{f(x) \in \mathbb{Z}[x] \mid f(0) = 0\}$$

$$f(x)g(x) \in \langle x \rangle \Rightarrow f(0)g(0) = 0 \Rightarrow f(0) = 0 \Rightarrow f(x) \in \langle x \rangle$$

$$\text{of } g(0) = 0 \Rightarrow g(x) \in \langle x \rangle$$

echter $\langle x, 2 \rangle \not\subset \mathbb{Z}[x] \Rightarrow \langle x \rangle$ niet maximaal

Bewijs:

(i) stel $rs \in A$, dan $(r+A)(s+A) = rs + A = A$ (nulelement in R/A)

$\Rightarrow r+A = A$ of $s+A = A \Rightarrow r \in A$ of $s \in A \Rightarrow A$ priem

stel A priem en stel $(r+A)(s+A) = A \Rightarrow rs \in A \Rightarrow r \in A$ of $s \in A$

$\Rightarrow r+A = A$ of $s+A = A \Rightarrow R/A$ itg.

(ii) stel R/A is lichaam en stel $A \subset B \subset R$. stel $b \in B, b \notin A \Rightarrow b+A$ heeft inverse

dus $\exists c \in R$ zdd $(b+A)(c+A) = 1+A \Rightarrow bc = 1+a, a \in A$

$\in B$ $\in B \Rightarrow bc \in B$ en $(1+a) \in B$

$\Rightarrow 1 \in B \Rightarrow r \cdot 1 = r \in B, \forall r \in R \Rightarrow B = R \Rightarrow A$ max